

حکومت هخامنشیان

لوتوس

نویسنده: شمشاد امیری خراسانی

انتشار: ۵ فروردین ۱۳۹۵ ۳۰ دقیقه مطالعه

چکیده مقاله

لوتوس، نام دیگر گل نیلوفر آبی است. این گل از اساطیری ترین گیاهان دنیای باستان در شرق است. ویژگی مهم این گل سر برآوردن از میان آب و باز شدن با طلوع خورشید است. نماد پاکی و تذهیب نفس و دعوت برای رسیدن به نور زندگی را در خود دارد. نیلوفر آبی (لوتوس) در نقش برجسته تخت جمشید نیلوفر آبی (لوتوس) در نقش برجسته تخت جمشید فرم دایره ای گلبرگهای این گل، از نمای بالا با حرکت دوار خود حسی از کمال را القا می کند. لوتوس دوازده پر نمادی از یک سال کامل با ماه های سال است. لوتوس ۱۲ پر در تخت جمشید لوتوس ۱۲ پر

پارسیان دژ / حکومت هخامنشیان

لوتوس ، نام دیگر گل نیلوفر آبی است. این گل از اساطیری ترین گیاهان دنیای باستان در شرق است . ویژگی مهم این گل سر برآوردن از میان آب و باز شدن با طلوع خورشید است. نماد پاکی و تذهیب نفس و دعوت برای رسیدن به نور زندگی را در خود دارد .

نیلوفر آبی (لوتوس) در نقش برجسته تخت جمشید

نیلوفر آبی (لوتوس) در نقش برجسته تخت جمشید

فرم دایره ای گلبرگهای این گل ، از نمای بالا با حرکت دوار خود حسی از کمال را القا می کند .
لوتوس دوازده پر نمادی از یک سال کامل با ماه های سال است.

لوتوس ۱۲ پر در تخت جمشید

لوتوس ۱۲ پر در تخت جمشید

گل لوتوس در تمدن ایران و مصر باستان ، آیین های بودایی و هندو وجود دارد . حدود ۵۰۰۰ سال حضور این گل در اساطیر آن را به مقام اول در میان گل های نمادین می رساند.

لوتوس نام همگانی یک گروه از گلها و گیاهاتی است که به فارسی ، گل آباد، گل زندگی و آفرینش و یا نیلوفر آبی نامیده می شود.

کهن ترین جلوه گل نیلوفر بر تزیینات سر تندیس مادر زمین، مکشوف در موهنجودارو در دره ی سند است.

لوتوس یا گل خورشید در مصر باستان نماد مصر علیا است.

جنبه ی مقدس آن ابتدا از محیط آبی آن ناشی می شود. زیرا آب نماد باستانی اقیانوس کهنی بود که کیهان از آن آفریده شده است.

از آنجایی که این گل در سپیده دم می شکفت و در غروب بسته می شود، به خورشید شباهت دارد. رع، به صورت کودکی که بر روی لوتوس آرمیده مصور می شود.

الهه ی رود های هندی نیز کاه بر آن سوارند. در ریگ ودا آمده است که چگونه کیهان از نیلوفری زرین که بر روی آبهای کیهانی بوجود آمد و برهما از آن متولد شد.

در تعلیمات بودا نیلوفر وارد قلمرو ماوراالطبیعه می شود و در چرخه ی سامسارا در جهان مادی آلوده نمی شود نماد بهشت بودایی و سلطه ی کیهانی بودا که بر آن می نشیند و آمیتابها و از هشت علامت فرخندگی در کف پای بودا و

نشان هین کو یکی از هشت خدای تائویی بوده و در چین نیز علامت تابستان است.

لوتوس در تمام تمدن های باستان نماد حاصلخیزی و نمادی از خورشید بوده است.

در طاق بستان، پیکر مهر یا پروش در حالیکه بر گل نیلوفر ایستاده سنگ حجاری شده است.

آرتورتوپ معتقد است، گل نیلوفر در هیچ جای دنیا به اندازه ی ایران همگانی و معمول نبوده است. گلبرگهای نیلوفر در لایه های گوناگون رشد کرده و مردم باستان از آن به عنوان لایه های مختلف جهان هستی و ادوار بی پایان نام می برند.

ازانجایی که این گل با آب در ارتباط است علاوه بر نماد صلح و شادی، نماد آناهیتا، ایزد آبهای روان، نیز هست.

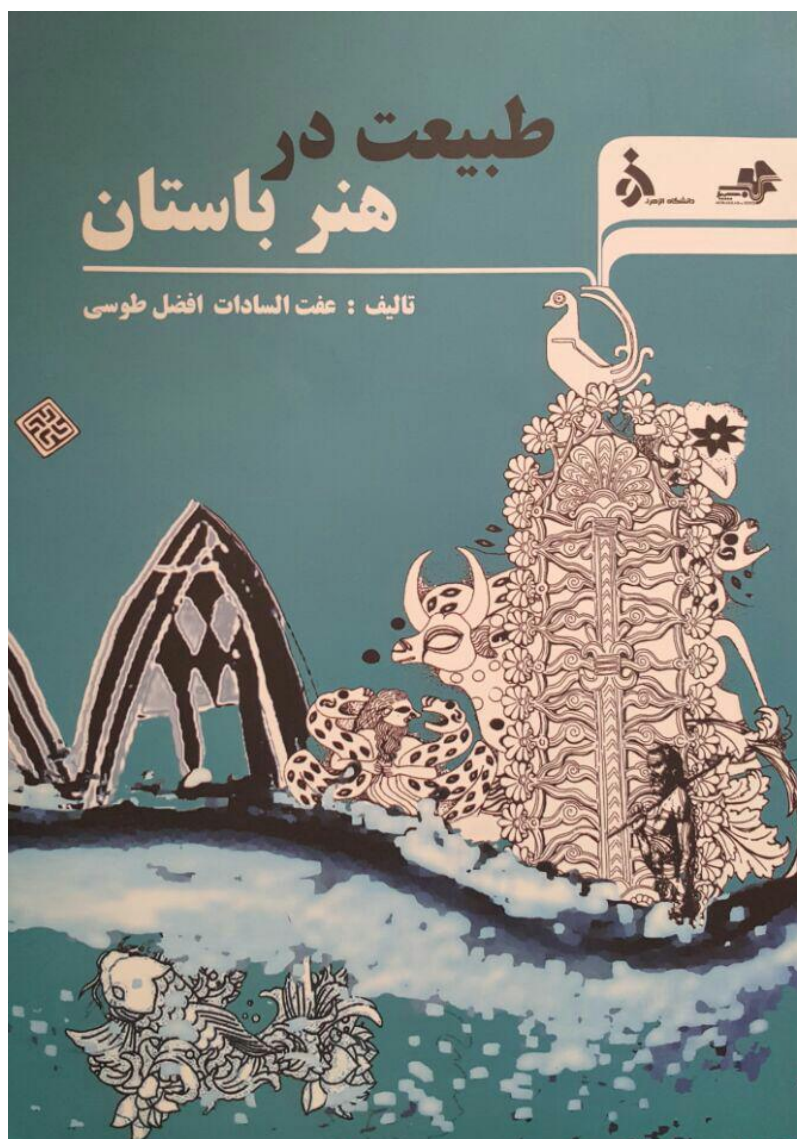
این گل در دوره اسلامی با تغییراتی در نقوش قالی و واشیکاری عرضه شد. (مراجعه شود به #نقوش_فرش، گل شاه عباسی)

مجموعه مطالعات اسطوره شناسی بهاره کریمی

منبع

کتاب : طبیعت در هنر باستان

نویسنده : عفت السادات افضل طوسی

کتاب طبیعت در هنر باستان

ارجاع به این مقاله

شمشاد امیری خراسانی، «لوتوس»، پارسیان دژ، ۱۳۹۵.

خواندن مقاله و پیوست‌های آن در وبسایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

<http://parsiandej.ir/articles/1817/pdf/لوتوس.pdf>

آخرین ویرایش مقاله: ۱۲ مرداد ۱۴۰۵